

ШЕТ АУДАНЫНЫҢ
БІЛІМ БӨЛІМІ

ОТДЕЛ ОБРАЗОВАНИЯ
ШЕТСКОГО РАЙОНА

ДАРЬЯ ЖАЛПЫ БІЛІМ
БЕРЕТІН МЕКТЕБІ

ДАРЬИНСКАЯ
ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ
ШКОЛА

БҰЙРЫҚ

02.09.2025ж № 25

Дарья кенті

ПРИКАЗ

поселок Дарья

**«Адал ұрпақ» ерікті мектеп
клубын құру туралы**

Қазақстан Республикасының Заңы 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс – қимыл туралы», Қазақстан Республикасының Президентінің 2014 жылғы 26 желтоқсандағы № 986 Жарлығымен бекітілген «Қазақстан Республикасының 2015-2025 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясының» IV – тарауын орындау және Рухани – адамгершілік және азаматтық – патриоттық тәрбиелеу контекстінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті мектеп ортасында қалыптастыру бағдарламасын жүзеге асыру мақсатында **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Оқушылардың бойында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мақсатында мектепшілік «Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубы құрылсын.

2. Клубтың 2025-2026 оқу жылына арналған іс – шаралар жоспары, бекітілсін.

3. Клуб жетекшісі әрі барлық іс – шаралардың ұйымдастырушысы болып аға вожатый Б.Рустамбекова бекітілсін.

4. Клуб секциялары аясында сыбайлас жемқорлыққа қарсы көзқарасты нығайту бойынша бастамаларды көтермелеу, сыбайлас жемқорлыққа сипаттағы іс – шараларды ұйымдастыру мақсатында 5-11 сынып оқушылары арасында жауапты педагог қызметкерлер төмендегі құрамда бекітілсін.

4.1. З.Аманжол – тарих пәнінің мұғалімі

4.2. А.Ясик – дебат жетекшісі

5. Бұйрықтың орындалысын қадағалау директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Ф.Даткинаға жүктелсін.

Негізі: ҚР Заңы 2015-ж 18.11, № 410-V

Директор

Р. Жакупова

**Рухани-адамгершілік және азаматтық-патриоттық тәрбиелеу контекстінде сыбайлас
жемқорлыққа қарсы мәдениетті
мектеп ортасында қалыптастыру бағдарламасы**

1. Жалпы ережелер

1. Осы Рухани-адамгершілік және азаматтық-патриоттық тәрбиелеу контекстінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті мектеп ортасында қалыптастыру бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) Тұжырымдамалық тәрбиелеу негіздеріне сәйкес дайындалған және бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру бағдарламалары бойынша оқитын балаларға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы сипаттағы тәрбиелік іс-шаралар ұйымдастыруды қамтитын тәрбие жұмысын жүргізу тәртібін белгілейді.

2. Тәрбие жұмыстың мақсаты және міндеттері

2. Осы Бағдарламаның мақсаты мектепте аса өнегелі, жауапты бастамашыл және әлеуметтік құзырлы азаматты және патриотты қалыптастыру үшін жағдай жасау.

3. Көрсетілген мақсатты іске асыру үшін келесі міндеттер қойылады:

1) рухани-адамгершілік және азаматтық-патриоттық тәрбиелеуге бағытталған шараларды іске асыру;

2) оқушылардың мемлекеттік билік институттарына сенімін арттыру;

3) оқушылардың саяси-құқықтық білімін қалыптастыру;

4) оқушылардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлқының адамгершілік-этикалық құндылық негіздерін қалыптастыру.

4. Кешенді іс-шаралар өткізу үшін келесі тәрбиелеу түрлері қолданылады:

1) адамгершілік тәрбиелеу моральдық-этикалық қағидаларын қалыптастыруға, әр оқушының сыбайлас жемқорлыққа мүлдем төзбеушілікті қалыптастыруға бағытталған;

2) әлеуметтік-құқықтық тәрбиелеу азамат және мемлекет арасындағы қарым-қатынастардың мәні туралы түсінік алуға, құқықтар мен міндеттер туралы білім алуға, құқықтық нормаларды сақтау қажеттілігіне көз жеткізуге, сыбайлас-жемқорлық қоғамдық қауіпін түсінуге бағытталған;

3) эстетикалық тәрбиелеу оқушылардың эстетикалық талғамын және қоршаған ақиқатқа мейірімді және патриоттық көзқарасын тәрбиелеуге жәрдемдесетін оқушылардың өнер, әдебиет туындыларының көркемдігін түсінуін дамытуға бағытталған.

3. Тәрбие жұмысын ұйымдастыру

5. Тәрбие жұмысын ұйымдастыру жалпы білім беретін бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру бағдарламаларын іске асыратын оқу ұйымдарында (бұдан әрі - жалпы білім беретін мектептер) жүзеге асырылады.

6. Тәрбие жұмысына басшылық жасау жалпы білім беретін мектептің басшылығы мен сыныпқа жетекшілік ететін педагогикалық қызметкерлерге жүктеледі.

7. Жалпы білім беретін мектептерде сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға, яғни сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілікті көрсететін құндылықтар жүйесін сақтау және нығайтуға, оның ішінде мектеп оқушыларының заң талаптарын сақтауға ынтасын қалыптастыруға, білім және мәдени деңгейін арттыруға бағытталған іс-шаралар кешені өткізіледі.

8. Жалпы білім беретін мектептерде тәрбие жұмысын ұйымдастыруға жәрдемдесетін және қатысатын «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубтары құрылады.

9. Тәрбие жұмысының ұйымдастырушылық негізі:

1) жалпы білім беретін мектептің тәрбие жұмысының тиісті оқу жылына арналған кешенді жоспары;

2) сыныпқа жетекшілік ететін педагогикалық қызметкердің тәрбие жұмыс жоспары;

3) «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубының жұмыс жоспары болып табылады.

10. Осы бағдарламаның 9-тармағында көрсетілген жоспарлар Мектепте сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру бойынша модельдік тәрбие жұмысының жоспарына сәйкес қалыптастырылады (қоса тіркелген).

11. Жоспарларда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға бағытталған тәрбие жұмыстың, күнтізбелік іс-шаралар өткізудің, қоғамдық ұйымдармен, сыбайлас жемқорлыққа қарсы уәкілетті орган және өзге де мемлекеттік органдармен өзара әрекеттестіктің негізгі бағыттары көрсетілген.

12. Тәрбие жұмысын жүргізуде азаматтар, қамқоршылық кеңестер, ата-аналар комитеттері, қоғамдық бірлестіктер, сыбайлас жемқорлыққа қарсы уәкілетті орган және өзге де мемлекеттік органдар қатыса алады.

4. «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубтары

13. «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубтарының негізгі міндеттері мектепте сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлыққа қарсы көзқарасты нығайту бойынша бастамаларды көтермелеу, сыбайлас жемқорлыққа қарсы сипаттағы іс-шараларды ұйымдастыру болып табылады.

14. «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубтары келесі секциялардан тұрады: сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім; сыбайлас жемқорлыққа қарсы ақпарат және шығармашылық; мәдени-көпшілік іс-шаралар.

15. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім секциясы дәрістерді, «дөңгелек үстелдерді» және басқа да ағартушылық іс-шараларды ұйымдастыруға қатысады.

16. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ақпарат және шығармашылық секциясы үздік бейнероликтер, суреттер, шығармалар байқаулары мен іс-шараларын ұйымдастыруға қатысады.

17. Мәдени-бұқаралық іс-шаралар секциясы акциялар, флэш-мобтарды, диалог алаңдар, қоғамдық, ардагерлер ұйымдарының, мемлекеттік органдар мен ұйымдардың өкілдерімен кездесулер және басқа да әлеуметтік-маңызды іс-шараларды ұйымдастыруға қатысады.

Бекітемін
мектеп директоры

Р.Т.Жакупова

«02» 09 2025ж

**«Дарья жалпы білім беретін мектебі» КММ
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру бойынша
«Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубының 2025-2026 оқу жылына арналған
жұмыс жоспары**

№	Іс- шаралар мазмұны	Мерзімі	Жауапты
1	«Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубының жылдық жоспарын бекіту	қыркүйек	ДТДЖО Ф.Даткина Аға вожатый Б.Рустамбекова
2	«Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубының мүшелерінің сайлау жиыны 5-11 сыныптар	қыркүйек	Аға вожатый Б.Рустамбекова Сынып жетекшілер
3	«Сыбайлас жемқорлық деген не?» сынып сағаттары 5-10 сыныптар	қыркүйек	Сынып жетекшілер
4	«Жемқорлыққа жол жоқ» суреттер көрмесі	қазан	Аға вожатый Б.Рустамбекова Сынып жетекшілер
5	«Сыбайлас жемқорлық қоғам дерті» тақырыбында пікірталас	қараша	Дебат жетекшісі А.Ясик
6	«Адалдық ардың ісі» слет	желтоқсан	ДТДЖО Ф.Даткина
7	«Жемқорлықсыз әлем» суреттер көрмесі	қаңтар	Клуб мүшелері
8	«Жемқорлыққа жол жоқ» танымдық сабақ	ақпан	Б.Рустамбекова
9	«Жастар сыбайлас жемқорлыққа қарсы» пікірталас	наурыз	Дебат жетекшісі А.Ясик
10	«Ар мен намыс пен өмір сүр» дөңгелек үстел	сәуір	З.Аманжол
11	«Сіздің ойыңызша жемқорлық деген не?» Эссе	мамыр	Т.С.Алимбекова
12	«Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубының қорытынды есебі	мамыр	Аға вожатый Б.Рустамбекова

Директордың тәрбие жөніндегі орынбасары Ф.К.Даткина

Клуб жетекшісі Б.Рустамбекова

«Дарья жалпы білім беретін мектебі» КММ

«Адал ұрпақ» ерікті клубының анықтамасы

Тақырыбы: «Сыбайлас жемқорлық деген не?»

Мақсаты: 1. «Өзгелерге қиянат жасамау, адал болу» деген ұғымдарды түсіндіру.

2. Адалдық туралы көзқарастарын білдіріп, дүниетанымдарын кеңейту. Өз ойларын еркін жеткізе білу қабілеттерін дамыту.

3. Өз мемлекетіне жауапкершілікпен қарау және әділдікке тәрбиелеу. Патриоттық адамгершілік сезімдерді қалыптастыру

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: сынып жетекшілер

Орындау мерзімі: Қыркүйек айы, 2025 жыл

Негіздемесі: 2025-2026 оқу жылы бойынша «Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубы бойынша жылдық жоспары негізінде шаралар өткізілді. Сынып сағаты басталарда бірінші оқушылардың ойын жинақтап алынды. Сұрақтарға оқушылар өз ойарын жеткізе білді.

Қандай салаларда сыбайлас жемқорлық өте қауіпті? Бұл қаншалықты қауіпті?

- **экономика** бәсекелестік механизмімен бұзылады: ең жақсысы емес, ең көп пара бергені аман қалады; баға өсуде; табыс әділетсіз бөлінеді.
- **саясат** саяси мақсаттарды ұлттық мақсаттардан олигархиялық кландар мен топтардың билігін қамтамасыз етуге ауыстырады, жемқор шенеуніктер капиталды шетелге алып, ел мүддесін сатады, халық билікке сенімін тоқтатады.
- **әлеуметтік сала** қоғамдағы барлық нәрсенің өлшемі ақшаға айналады, өмірлік игіліктерді тар олигархиялық топтардың пайдасына әділетсіз қайта бөлу; азаматтардың билік алдында да, қылмыс алдында да қорғансыздығы туралы идея қалыптасады

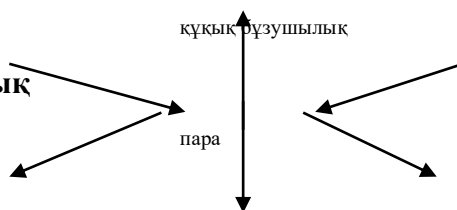
-
-
- бопсалау
-

Сыбайлас жемқорлық

Сыбайлас жемқорлық

Сыбайлас жемқорлық әрекеттері

Жеке қызығушылық

<https://www.instagram.com/p/DPLIGXDNWs/?igsh=MWJvOWZheDh5cnhXmw==>

Тақырыбы: « Жемқорлыққа жол жоқ»

Іс-шара түрі: Сурет көрмесі

Өткізілген мерзімі: Қазан айы, 2025 жыл

Қатысушылар: 5-8 сынып оқушылары

Адал ұрпақ клубының жылдық жоспарына сәйкес “ Жемқорлыққа жол жоқ” тақырыбында сурет көрмесі өткізілді.

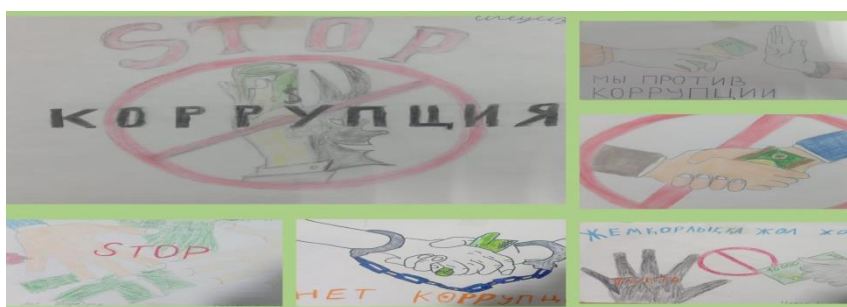
Мақсаты: Оқушыларға адам бойындағы адалдық, әділдік сезімдерін ұғындыру.

06.10.25 күні 5-8 сынып оқушылары арасында «Адал және сатылмайтын еңбек» атты сурет көрмесі өткізілді.

«Адал және сатылмайтын еңбек» — бұл қазақ қоғамында өте жоғары бағаланатын құндылықтардың бірі. Бұл ұғым еңбекке деген құрмет пен адалдықты, сондай-ақ моральдық және этикалық тұрғыдан дұрыс жұмыс істеп, адамгершілікті жоғалтпау қажеттілігін білдіреді. Қазақ мәдениетінде еңбек — адамның ар-ұжданының, рухының, адалдығының және қоғам алдындағы жауапкершілігінің өлшемі ретінде қарастырылады.

Адал еңбек дегеніміз не?

Адал еңбек — бұл еңбекке шынайы қатынаспен, әділдік, таза ниетпен жасалған жұмыс. Ол адам өзінің еңбегімен қол жеткізген табысты ешкімнің ала жібін аттамай, қиянат жасамай, заңды әрі моральдық тұрғыда дұрыс жолмен табуы керек дегенді білдіреді.

https://www.instagram.com/p/DPeGSwhDFW4/?utm_source=ig_web_copy_link

"Сыбайлас жемқорлық қоғам дерті" тақырыпта 8-10 сынып арасында пікірталас өткізілді, өткізген дебат фракциясының мүшесі Қабдолла Ақнұр.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы дебаттың мақсаты:

1. **Қоғамдық сананы көтеру:** Сыбайлас жемқорлықтың зиянды әсерлерін көрсету арқылы қоғамды осы мәселе туралы ойлануға итермелеу.
2. **Заңнаманы жетілдіру:** Оқушылар сыбайлас жемқорлыққа қарсы тиімді шешімдер мен заң жобаларын ұсыну арқылы билікке ұсыныстар жасауы мүмкін.
3. **Білімділік деңгейін көтеру:** Оқушылар сыбайлас жемқорлықтың алдын алу туралы білімдерін кеңейтіп, оны жою жолдарын қарастыру.

Тақырыбы: «Адалдық ардың ісі»

Іс-шара түрі: Слет

Өткізілген мерзімі: Желтоқсан айы, 2025 жыл

Қатысушылар: 8-11 сынып оқушылары

«Адалдық – ардың ісі» слеті – оқушылардың адамгершілік қасиеттерін дамытуға, саналы қоғам қалыптастыруға бағытталған тәрбиелік шара. Бұл слеттің мақсаты – жасөспірімдерге адалдық, шыншылдық, әділдік, жауапкершілік сияқты асыл құндылықтарды түсіндіру және оларды күнделікті өмірде қолдануға дағдыландыру.

Слет барысында оқушылар адалдықтың адам өміріндегі маңызын талқылайды, түрлі тапсырмалар, пікірталастар және шығармашылық жұмыстар арқылы өз ой-пікірлерін білдіреді. 9–10 сынып оқушыларына арналған бұл іс-шара жас буынның ар-ұятты биік ұстап, дұрыс шешім қабылдай алатын тұлға болып қалыптасуына ықпал етеді.

«Адалдық – ардың ісі» слеті оқушылардың ішкі мәдениетін арттырып, қоғамға адал қызмет етуге тәрбиелейтін маңызды тәрбие жұмыстарының бірі болып табылады.

<https://www.instagram.com/p/DSAnb-yDNZt/?igsh=MTdjejhxсDNxOHpwcA==>

Тақырыбы: « Жемқорлықсыз әлем»

Іс-шара түрі: Сурет көрмесі

Өткізілген мерзімі: Қаңтар айы, 2026 жыл

Қатысушылар: 5-9 сынып оқушылары

Адал ұрпақ клубының жылдық жоспарына сәйкес “Жемқорлықсыз әлем” тақырыбында сурет көрмесі өткізілді.

Мақсаты: Оқушыларға адам бойындағы адалдық, әділдік сезімдерін ұғындыру.

14.01.26 күні 5-9 сынып оқушылары арасында «Жемқорлықсыз әлем» атты сурет көрмесі өткізілді.

«Жемқорлықсыз әлем» тақырыбына сурет салу – оқушылардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы көзқарасын қалыптастыруға және адалдық, әділдік құндылықтарын көркем түрде жеткізуге бағытталған шығармашылық жұмыс. Бұл іс-шара барысында оқушылар өз ой-пікірін, азаматтық ұстанымын сурет арқылы бейнелей отырып, жемқорлықтың қоғамға тигізетін зиянын түсінеді.

Сурет салу арқылы адал еңбек, заңға бағыну, әділ қоғам, таза болашақ идеялары көрініс табады. Оқушылардың қиялы, шығармашылық қабілеті дамып, жемқорлыққа қарсы мәдениеті нығаяды. Сонымен қатар, бұл жұмыс олардың ойлау қабілетін, жауапкершілігін және белсенділігін арттыруға ықпал етеді.

Қорытындылай келе, «Жемқорлықсыз әлем» тақырыбына сурет салу – жас ұрпақты адалдыққа тәрбиелейтін, қоғамдағы оң өзгерістерге бейжай қарамауға үйрететін маңызды тәрбиелік құрал болып табылады.

https://www.instagram.com/p/DTeqxX_jHO7/?igsh=MWNkNGZ5N2Nvb2U0NA

==

Тақырыбы: «Жемқорлыққа жол жоқ»
Іс-шара түрі: Танымдық сабағы
Өткізілген мерзімі: Ақпан айы, 2026 жыл
Қатысушылар: 8-9 сынып оқушылары

Адал ұрпақ клубының жылдық жоспарына сәйкес «Жемқорлыққа жол жоқ» тақырыбында танымдық сабақ өткізілді.

Сабақтың мақсаты оқушылардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетін қалыптастыру, адалдық, әділдік, заңға бағыну құндылықтарын дәріптеу, сондай-ақ жемқорлықтың қоғамға тигізетін кері әсері туралы түсініктерін кеңейту.

Сабақ барысында сыбайлас жемқорлық ұғымы, оның түрлері, алдын алу жолдары туралы мәліметтер беріліп, бейнероликтер көрсетілді және тәрбиелік мәні бар сұрақ-жауап жұмыстары жүргізілді.

<https://www.instagram.com/p/DUQCGDBDN3Q/?igsh=dTg0N3gwc2xvZGNw>

Тақырыбы: «Ар мен намыс пен өмір сүр»
Іс-шара түрі: Дөңгелек үстел
Өткізілген мерзімі: Сәуір айы, 2026 жыл
Қатысушылар: 8-10 сынып оқушылары

«Адал ұрпақ» клубының жылдық жоспарына сәйкес «Ар мен намыс пен өмір сүр» тақырыбында дөңгелек үстел өткізілді. Іс-шараның негізгі мақсаты – оқушылардың бойында адалдық, ар-ұят, намыс, адамгершілік құндылықтарын қалыптастыру, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті дамыту болды.

Дөңгелек үстел барысында қатысушылар «ар», «намыс» ұғымдарының мәні мен маңызын талқылап, өмірде адал жолмен жүрудің қажеттілігі туралы өз ойларымен бөлісті. Оқушылар түрлі өмірлік жағдайларға байланысты пікір алмасып, адам бойындағы жақсы қасиеттерді дәріптеу туралы ұсыныстар айтты.

Іс-шара барысында белсенділік танытқан оқушылар өздерінің ой-пікірлерін еркін жеткізіп, тақырып аясында мазмұнды әңгіме өрбіді. Сонымен қатар,

қоғамдағы әділдік пен тазалықты сақтау әрбір азаматтың міндеті екені атап өтілді.

https://www.instagram.com/p/DXJDGDnDNKN/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=MzRlODBiNWFiZA==

Тақырыбы: «Сіздің ойыңызша жемқорлық деген не?»

Іс-шара түрі: Эссе

Өткізілген мерзімі: Мамыр айы, 2026 жыл

Қатысушылар: 7-8 сынып оқушылары

Адал ұрпақ клубының жылдық жоспарына сәйкес мектеп оқушылары арасында сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, адалдық пен әділдік құндылықтарын қалыптастыру мақсатында «Сіздің ойыңызша жемқорлық деген не?» тақырыбында эссе жазу жұмысы ұйымдастырылды.

Аталған шараға оқушылар белсене қатысып, өз ойларын еркін жеткізе білді. Эсселерінде білім алушылар жемқорлықтың қоғамға тигізетін кері әсерін, оның адамгершілік құндылықтарға қайшы екенін атап өтті. Сонымен қатар, адал еңбек, әділдік, жауапкершілік сияқты қасиеттердің маңыздылығына тоқталып, болашақта жемқорлықсыз қоғам құру әрбір азаматтың міндеті екенін жеткізді.

Жазба жұмыстары барысында оқушылардың сыни ойлау қабілеті, өзіндік пікір қалыптастыру дағдылары дамыды. Көпшілік оқушылар жемқорлықтың тек заң бұзушылық емес, сонымен қатар қоғамның дамуына кедергі келтіретін жағымсыз құбылыс екенін түсінетіндерін көрсетті.

<https://www.instagram.com/p/DYejuXdMxSp/?igsh=MW5zdHJnbW1xc3duaA==>